

SZABADSÁG

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth Lajos utca 18 szám.

AUGUSZTUS 23.

A román demokratikus erők, élükön a Román Kommunista Párttal, három éve már, hogy megdöntötték Antonescu fasiszta uralmát s hogy Románia csatlakozott a szabadságszerelő népek harcahoz. Románia csatlakozásával hozzájárult a fasiszmus leveréséhez. Románia összes népei számára augusztus 23 a békés fejlődés, a szabadság, a demokrácia és a társadalmi haladás útjának kivívott napja. Ez a föld szabadító vörös hadsereg győzelmének köszönhető. Ennek a győzelemnek komoly alapja a RKP áldozatos és hővelkezős harca, amely ébren tartotta a dolgozó nép szabadságvágyát és a fasiszták elleni gyűlöletét. A nép érdekében a győzelem kivívásáért a romániai kommunisták és a MADOSZ harcosai hatalmas áldozatokat hoztak, súlyos szenvedéseket szenvedtek el és vállalták, ha kellett, a mártírhalált is.

Augusztus 23-ika akkor vált igazán teljessé, amikor 1945 március 6-án a demokrata erőknek is sikerült a reakciós elemeket a hatalomról elkergetni és az ország vezetését demokrata kormányra bízni. A reakció ezzel még nem tilt el, hanem folytatja munkáját a külföldön és az országban egyaránt a kapitalisták és az egyeduralomra törő áldemokrata országok támogatásával. Ezekkel szemben világbékéért, a függetlenségért és a szabadságért küzdenek a szabadságszerelő népek, élükön a Szovjet Szövetséggel.

Az ország halad tovább a népi demokrácia, a béke és a nemzetközi együttműködés útján. Szabadságát és függetlenségét nem adja föl, saját erejéből a Szovjet Szövetség hathatós támogatásával megleremti a dolgozó népréteg gazdag országát.

Az idei augusztus 23-ika kemény harcban találja az ország népet. Folyik a nép érdekét szolgáló pénzügyi, földreform, a Nemzeti Bank államosítása, a Szovjet-román kereskedelmi egyezmény, a progresszív adózás, az ipari minisztérium átszervezése, az ipari hivatalok felállításása, a gazdasági ellenőrzés, a közellátás biztosítása, a megszilárdítása és fejlesztése a dolgozó nép és az ország felemelkedéséért. Ebben a küzdelemben a romániai magyar dolgozó nép hiven és minden erejét megfeszítve kívesszi a vért.

Augusztus 23-ának a fényénél látnia kell a romániai magyarságnak, azokat a jogokat és lényeket, amiket ennek a napnak köszönhet. Köszönheti szabadságát, nemzeti jogegyenlőségét, anyanyelvének szabad használatát, elemi, középfokú és felsőfokú iskolahálózatának kiépítését, a gazdasági életben való szabad elhelyezkedését, a földbirtok-reformnál az egyenlő arányban való részesedést, demokratikus nemzeti hagyományainak zavartalan ápolását, a szabad szervezkedését, közművelődésének szabad fejlődését, nagyszámu

parlamenti képviseletét, állampolgári jogainak csorbíthatatlan biztosítását, egy felemelkedetlebb, jobb életet.

A romániai dolgozó magyar nép augusztus 23-át, szövetségeseivel, a dolgozó román néppel magáénak vallja. Kegyelettel adózik a győzelemért életüket áldozó demokrata harcosoknak, hálával gondol a felszabadító vörös hadseregre és annak dicső vezérére, Sztalin generalisszimuszra.

A dolgozó romániai magyar nép fogadalmat tesz, hogy harcolni fog a békéért az együtt élő és szabadságszerelő népek testvériesüléseért, az ország újjáépítéséért és az új pénz értékének a megrögzítéséért.

talmas tetszést keltve hegedült két rendkívül nehéz hegedűművet, amelyekkel egy genfi nemzetközi versenyen fog részt venni. A szépen sikerült ünnepély Sorbán Géza befejező szavával ért véget és arról mindenki a kormány és az ország jövője iránti szilárd bizalommal távozott.

Miért drágák egyes cikkek?

A stabilizáció az ipari és a mezőgazdasági termékek árának megállapítását tette szükségessé. Az árak megállapításánál sokan nem értették és nem látták annak okát, hogy az állami jövedékek árait miért állapították meg kissé magasabb összegben. Különösen a dohánytermékek, a só és vasut árait tartották magasnak.

A stabilizáció tehát: a pénz rögzített értékének megmaradása, a fokozott termelésen és a több munkán kívül az állam költségvetésének egyensúlyát is megköveteli. Így az államnak elsőrendű szükséglete, hogy az állami jövedékekből minél nagyobb összeget tudjon bevételezni és azokat a költségvetés biztosítására fordítani. A fenti okokon kívül az államnak kötelessége a kivitel fokozása. Külföldön úgy dohányművekben, mint sóban nagy kereslet van, amit az állam magas árért tud kiszállítani, ezáltal az ipar fejlesztésére szolgáló gépek behozatalához szükséges devizákat tudja megszerezni.

A vasutnál pedig gondolnunk kell arra az óriási rombolásra, ami a vasutat érte a háboruban. Ezeknek az örült rombolásoknak a kijavitása, új mozdonyok és vagonok üzembehelyezése a megsemmisítettek helyébe, olyan nagy kiadásokra készíti a vasutat, hogy azt csak a vasuti díjszabás kiemelésével tudja elérni.

Ezek a sokak szerint kissé magasabb árak csak akkor tűnnek magasabbaknak, ha a beváltási kulcs szerint próbáljuk értékelni. A kormányzat a dolgozó népréteg érdekében olyan fizetéseket léptetett életbe, hogy azokat véve alapul, a dolgozó réteg lemondás nélkül könnyen megszerezheti a szükséges ipari és mezőgazdasági cikkeket: amiket a stabilizáció előtt nem tudott beszerezni.

— Elmarad a MNSz közművelődési értekezlete. A MNSz közművelődési értekezlete augusztus 31-ről bizonytalan időre elmarad. Az értekezlet új időpontját előre közölni fogjuk.

Augusztus 23-i ünnepségek városunkban

Felavatták a sétatéri új hidat

Augusztus 23-át a szabadság napját bensőséges ünnepélyek keretében ünnepelte meg a város lakossága. A hálaadó istentisztelet után a város lakossága a Lenin uti hidhoz gyűlt össze, hogy résztvegyen a hid felavatási ünnepségén.

A szakszervezeti zenekar nyitánya után Dobos Ferenc polgármester ismertette az építő munkát, amelyet a város végzett a felszabadulás óta. Az építő akaratot, a fejlődést mutatja ez a hid is és hirdeti, hogy a dolgozó nép megalkuvás nélküli harccal és munkával kivívja a népi demokrácia teljes győzelmét ebben az országban.

A DPB esti ünnepélye a moziteremben

Az Udvarhelyvármegyei DPB szombat este augusztus 23-án ünnepélyt rendezett a moziteremben.

Az »Ifju Munk. Szöv. éneklése után, Sorbán Géza nyitotta meg rövid célküzű beszéddel a gyűlést és műsort. Utána Simion Pável román, Csiki F. János pedig magyar nyelvű beszédben ismertette 1944 augusztus 23-ikának jelentőségét és az azóta a román politikában történeteket, a Groza-kormány céltudatos erőfeszítéseit, a demokrácia és az ország gazdasági helyzetének megerősítéséért. Ezek: a földreform megalkotása és végrehajtása, a tavalyi szárazság elleni küzdelem, ipari és gazdasági törvények egész sora, s legutóbb a pénz stabilizáció, az ország demokratikus közvéleményének általános helyeslése közben. Valahányszor a Groza-kormány,

Az elhangzott beszéd után Szilágyi Ignác megyefőnök ismertette augusztus 23 történetét és annak jelentőségét. Az élniakarás, a munkaakarat — mondotta Szilágyi megyefőnök — jelképe ez a hid és hirdeti, hogy a székelység a román néppel együtt akar élni, egymásratalálva együtt épít fel az országot. Az építő munkáért, a stabilizációért hálával és elismeréssel adózik a vármegye népe az indítványozó Román Kommunista Pártnak, Gheorghiu Dejnekn és a megvalósító Groza-kormányának.

Dobos Ferenc polgármesteri tevékenységét már két hid dicséri.

Gheorghiu Dej, a Román Kommunista Párt és a munkás egységfront érdemeit és a Szovjet-unió baráti támogatását említették az előadók, általános és hosszantartó taps és éljenzés tört ki a teremben. Ugyancsak felzúgott a helyeslés akkor is, amikor a Mánuiék, a nemzeti parasztpárt összeesküvésnek leleplezéséről és a megindított szigorú eljárásról szóltak. A nagy tetszéssel fogadott két hosszabb beszéd után még Barabás Sándor mondott a szakszervezetek nevében azok munkájáról meggyőződésteljes beszédet. Következőleg Baksa Máriának lelkes és szép formájú versét Kalauz Károly szavalta el nagy sikerrel.

Utána Grama Józsefné finoman és nagy technikai készséggel zongorázott. Balogh Ferenc, városunk kiváló fiatal hegedűművésze pedig ugyancsak ha

A RKP és a stabilizáció

Hatalmas tömeg... a város legnagyobb helyisége, a moziterem, nem elég a befogadására. A hallgatóság lelkes arccal, csillogó szemmel figyeli az előadókat, szinte percenként félbe szakítva, hogy a stabilizációt kezdő ményező RKP-t és a stabilizációs munkálatok irányítóját Gh. Gheorghiu-Dej minisztert ünnepeljék.

A gyűlést Csög Mihály nyitotta meg. Utána Demeter Sándor ismertette román nyelven, hogy a dolgozók részére mit jelent a stabilizáció.

Majd Keintzel József magyar nyelven kérte a hallgatóságot, hogy legyenek segítségére a stabilizációs munkálatokban a kormánynak.

Eddig rajtuk mosolyogtak gögösen azok, akiknek zsebe duzzadt a papír bankóktól és könnyen dobálták a zsebvacsorákra azt a pénzt, amelyért mi dolgozók véresen verejtékeztünk és keserű szemmel néztünk éhségtől sápadt gyermekeink szemébe. Ma miénk a győzedelmes mosoly, amíg mások reszkető kezekkel számolják kár-

bavesző millióikat.

Nem a gyáváké, de a mienk, a győzedelmes menetelő munkásságé a jövő és ez a jövő csak tőlünk függ — fejezte be beszédét Keintzel József.

Ugyancsak a stabilizáció jelentőségét és a dolgozók győzelmét ismertette augusztus 23-a méltatásával egybe kapcsolva a RKP alapaktív gyűlésén Csiky F. János a RKP megyei titkára.

— Büszkék lehetünk, hogy pártunk állott a stabilizáció megvalósításának élén Gh. Gheorghiu-Dej elvtársunk személyében. Kormányunknak ez a három éves munkája bizonyítéka a demokrácia erejének és győzelmének, de ez nem jelenti azt, hogy a megfigyelt munkát abbahagyjuk, mindannyiunknak kell tudni, hogy a mozgósítási állapot pártunkban tovább tart és mindenkinek a legtöbbet kell adni ma munkájából pártunk és egyben az egyre erősödő fiatal román demokráciának — mondotta többek közt Csiky F. János.

Szentkeresztbánya munkássága kulturházat, népfürdőt avatott

Felejthetetlen emlékekkel távoztunk Szentkeresztbányáról. Munkások munkájának öntudatos eredménye, egy új egészséges szellem kapott meg bennünket.

Szentkeresztbánya kulturházavató munkáit a kormány nevében Szilágyi Ignác megyefőnök üdvözölte.

Csik megye üdvözlét Kacsza Márton főispán tolmácsolta. Keintzel József a RKP, Dobos Ferenc polgármester Székelyudvarhely város, Barabás Sándor a Szaktanács részéről mondtak üdvözlő beszédet.

Felejthetetlen élmény volt a RKP zászlójának átadása a bányai munkásság többtermelő munkájának elismeréséért, Svella Ferenc átvéve a zászlót Keintzel Józseftől, ígéretet tett a gyár munkásai nevében a további munkára.

zsef a RKP, Dobos Ferenc polgármester Székelyudvarhely város, Barabás Sándor a Szaktanács részéről mondtak üdvözlő beszédet.

Felejthetetlen élmény volt a RKP zászlójának átadása a bányai munkásság többtermelő munkájának elismeréséért, Svella Ferenc átvéve a zászlót Keintzel Józseftől, ígéretet tett a gyár munkásai nevében a további munkára.

Kereskedők figyelmébe

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara udvarhelymegyei kirendeltsége az alábbiakra hívja fel az érdekeltek figyelmét:

1. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara mellett működő cégbejegyzési hivatal kiküldöttje augusztus 25-én megkezdte az üzletek és a kereskedelmi engedélyeknek a helyszínen való felülvizsgálását, annak megállapítása végett, hogy az illető kereskedőnek a 250/1947 számú törvény rendelkezései alapján a működési engedély kiadható-e, miért is feltérjük a kereskedelmi engedély tulajdonosait, hogy a fenti időtől kezdődőleg tartózkodjanak üzletükben, hogy a tényleges helyzet megállapítása végett az üzleti könyveket, valamint az iratokat rendelkezésre bocsáthassák és a szükséges felvilágosítást megadassák.

2. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium távirati rendelkezése szerint a vidéki kereskedőknek még módjukban van augusztus 31-ig a kereskedési gyakorlásához szükséges működési engedély kibocsátását kérni a kereskedelmi és iparkamarai kirendeltségtől. Azok a vidéki kereskedők, akik a fenti időpontig a működési engedélyt (certificat de existență) nem kéri f. évi október 1-je után kereskedelmi tevékenységet nem gyakorolhatnak.

3. Azok a cséplőgép-tulajdonosok, akik cégbejegyzéssel nem rendelkeznek, vagy pedig a cégbejegyzés iránti ké-

relmüket ezideig be sem nyújtották a büntetések elkerülése végett ezen törvényes kötelezettségüknek haladéktalanul tegyenek eleget, mert f. évi augusztus 29-ével a csendőrségi parancsnokságok megkezdik a kihágási jegyzőkönyvek felvételét.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara Udvarhelymegyei kirendeltsége.

Kisiparosok figyelmébe

Inasfizetések: A lakásra, élelemre és ruházatra, egyszerűen, ellátásra fogadott inasok és gyakorlók havi fizetése az I. évben 125 lej, II. évben 270 lej, III. évben 757 lej, IV. évben 1084 lej.

I. éves inas havi fizetése 1262 lej, II. éves fizetése 1356 lej, III. éves fizetése 2525 lej, IV. éves fizetése 2713 lej.

Ezek a fizetések az első kategóriába eső helységekre vonatkoznak. Megyénkben 10% al kisebbek. (Hiv. Lap. 187 száma.)

A kisiparosok haszonkulcsa, minden üzemi költséggel, adó, illetékekkel együtt.

1. Legfeljebb 12% a műhelyből közvetlenül a viszonteladónak szállított tömegcikkek után. 2. Legfeljebb 20% a saját műhellyel kapcsolatos

üzletből közvetlenül a fogyasztóknak adott tömegcikkek után. 3. Legfeljebb 25% a különleges rendeléseknél és javításoknál.

Ezeket a haszonkulcsokat a nyers anyag és feldolgozás összege után kell számítani. A különleges rendelés nem szolgálhat semmilyen formában viszonteladással.

Felhívás!

A székelyudvarhelyi Egyesült Szakszervezetek 1947 szeptember 1-én este fél 8 órai kezdettel ünnepli meg az Egyesült Szakszervezetek fennállásának 3 éves évfordulóját a református kollégium tornatermében.

Felhívjuk az összes szakszervezeti tagokat, hogy ezen nagy munkásünnepén tartsák kötelességüknek a megjelenést. Az ünnepély műsoros lesz s vendégeket is szívesen lát

a Szaktanács.

HIREK

— A Magyar Népi Szövetség körlevele a helyi szervezetekhez. A Magyar Népi Szövetség Udvarhelymegyei Szervezete 2050/1947 szám alatt kiadott 11. számú körlevelében felhívja az összes helyi szervezetek elnökeinek a figyelmét, hogy a szept 3–10-ig meg tartandó járási értekezletre hozzanak magukkal kimutatást szervezeteink tartalmaznia kell: 1. az összes tagok számát, 2. ebből külön a férfi, 3. külön a női, 4. külön az ifjú tagok számát. A taglétszámylvántartásba a tagsági díjat nem fizető tagokat is be kell venni, ha írásbeli nyilatkozatot nem adott a kilépéséről. Szervezeteink elnökei felelősek a fenti rendelet pontos végrehajtásáért. *Deák István* s. k. vm. ügyv. elnök.

— Vizsgák a székelyudvarhelyi református tanítónőképzőben. A székelyudvarhelyi ref. tanítónőképző intézetben a javítóvizsgák szeptember 1–3-ig, míg az V. osztályos felvételi vizsgák szeptember 5–6-án lesznek. Ugy a javítóvizsgálatokra, mint a felvételi vizsgára való jelentkezés írásbeli kérvény nyel történik, melyet augusztus 31-ig kell beadni az igazgatósághoz. A beiratkozások szeptember 1–3 között lesznek. *Az igazgatóság.*

— Új árak. Az éleszői kiskereskedői ára 117 lej. Darabos só 7-20, konyhasó 16.40 lej/kg-ként. Mezőgazdasági szerszámok: kapa 72–136.50 súly szerint, lapát drb. 107.25–126, vasvilla 18.90–79.80, fejsze kilója 110, különböző ekék 51.16–114.80 lej. — Rádióelőfizetés 1 hónapra 200 lej.

— Beiratkozás és vizsgák az állami magyar tannyelvű vegyes gimnáziumban. Az állami magyar tannyelvű vegyes gimnáziumban a magán- és pót-vizsgák szeptember 1–6-ig lesznek megtartva. Ugyanezen időben lesz azoknak az I.–IV. oszt. növendékeknek II. félévi vizsgája, akik élelmezés végett el voltak szállítva és a II. félévről nem vizsgázhattak. Ezek a növendékek haladéktalanul jelentkezzenek az intézetben megfelelő tájékoztatás végett. Az intézet I.–IV. osztályába a beiratkozás aug. 25-én kezdődik. Vidéki fiutanolók bentlakásra és ellátásra is előjegyezteknek. *Az igazgatóság.*

— Ratifikálta a képviselőház a RKP javaslatára a román békeszerződést.

— Kérvényekre a jövőben 16 lej okmánybélyeg ragasztandó.

— Szeszárok helyesbitése: Egy liter 90 fokos szesz 280 lej, 1 liter 40 fokos pálinka 132-20 lej.

x Komoly, megbízható nőt keresek, 50 év körülit háztartási alkalmazottnak. Cim a kiadóhivatalban.

x Elvesztettem Elek Dénes névre szóló élelmezési könyvecskémet. Kérem a megtalálót a szerkesztőségénél adja le.

x Egy szoba könyhát; (esetleg nagyobb szobát) sürgősen bérbbe vennék. Cim, lapunk nyomdájában.

Ipar és Kereskedelemügyi Minisztérium Gazd. Ellenőrző Vezérfelügyelősége.

KÖZLEMÉNY

Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium ellenőrző gazdasági vezérfelügyelősége közzéteszi az alábbiakat:

Az 1947 augusztus 19-én megjelent 190 számú Hivatalos Lapban közzétett 21 számú véghatározatban jelzett terményeknek és áruknak forgalombahozatala céljából, minden kereskedő és iparos, valamint bárki kinek birtokában ipari termék, nyersanyag, félig elkészített vagy finomított anyag található, köteles 1947 augusztus 15-től számított 15 nap alatt, tehát 1947 szeptember 8-ig bejelenteni.

Fenti bejelentési kötelezettség nem vonatkozik az alábbi készletekre:

1. Azon termékek és áruk, melyek magánszemélyek tulajdonában, családtagok arányában a mindennapi háztartás céljára szolgálnak. 2. Kereskedők és iparosok háztartásában levő termékek és áruk, melyek saját üzemi fenntartására szükségesek. 3. Folyó üzemi használatra szükséges szerszámok és alkatrészek, valamint az ipari gépek és ipari épületek javítására szükséges anyagok, az üzemi termelési képességének arányában. A bejelentések a gazdasági ellenőrző vezérfelügyelőség által kiadott nyomtatványon esz közlendőek. Bármilyen más nyomtatványon eszközölt bejelentés tekintetbe nem vétetik. Akik nem az előirt nyomtatványon teszik meg bejelentéseiket, a törvényben előirt következményeket fogják viselni. Bejelentők a szükséges nyomtatványokat városokban a pénzügyigazgatóságnál, községekben pedig az illetékes adóhivatalnál vehetik át ártérítés ellenében 3–3 példányban, a két féle előirt nyomtatványból, és pedig: a) bejelentőlap a számlával vagy számlával egyenlő értékű okmány alapján szerzett áruk bejelentése részére (Formular Tip A.) b) bejelentőlap a számla vagy más okmányon kívül szerzett áruk részére (Formular Tip A. cu dunga roşie).

A bejelentések minden nyomtatványon 3 példányban esz közlendőek. Az eredeti példány, valamint egy másolat letétbe helyezendő a pénzügyigazgatóságnál, vagy illetékes adóhivatalnál, egy másolat pedig iktatószámmal ellátva a bejelentési időt feltüntetve bejelentőnél marad igazoló okiratként a birtokában levő árukra vonatkozóan (számlanélküli árukra.) Nyomatékosan felhívjuk a figyelmet arra, hogy azon bejelentéseket kimondottan csak az áruk vagy termékek tulajdonosai esz közölhetik legkésőbb 15 napon belül, mely határidő meghosszabbítva egyáltalán nem lesz. A termékek vagy áruk tárolói kötelesek ellenőrizni azt, hogy azok tulajdonosai bejelentési kötelezettségeinek eleget tettek-e az előirt időben. Bármilyen visszaélés a 351 számú szabotázstörvény 28 és 29 §-ai alapján büntetetik a 31 §-ban előirt legszigorubb büntetéssel.

A másolat hitelűl: Székelyudvarhely, 1947. augusztus 25-én

cap. Simion Pável
a vármegyei ellenőrző gazdasági hivatal vezetője.

Nyomatott a »Szabadság« könyvnyomdában Székelyudvarhelyt.